

تاریخ: ۱۳۹۴/۰۵/۲۷

شماره: ۱/۹۴۲/۱۴۸۱

شماره:

پیوست:

باسمه تعالی

سواد آموزی یک تکلیف دینی و شرعی است
(امام خمینی ره)

وزارت آموزش و پرورش
سازمان نهضت سوادآموزی

کمیته بررسی
پیشنامه‌ها و دستورالعمل‌های اداری
اعضای شورای معاونان جهت استحضار
واحدهای مجری:
استان: مدیرکل / معاون سوادآموزی / روسای گروه سوادآموزی
شهرستان/ منطقه: .....
واحدهای آموزشی: ----
هماهنگ کننده در استان کمیته مستندسازی
کد: ۲/۱۰۵/۹۴/۱۵/۱۵

برادر ارجمند جناب آقای
مدیرکل محترم آموزش و پرورش استان
سلام علیکم

با صلوات بر حضرت محمد و آل محمد (ص)، با استناد به تبصره ذیل بند ۲ مصوبه شماره ۱۴۵۹۰۱/ت/۵۰۱۱۷ هـ مورخ ۹۳/۱۲/۲ هیات محترم وزیران (به پیوست) «ضوابط و مقررات مرتبط با شیوه خودآموز در دوره سوادآموزی» در سه حوزه آموزش، سنجش و ارزشیابی و مالی، جهت اجرا ابلاغ می‌گردد.

الف) ضوابط و مقررات آموزشی:

۱. سوادآموزی به شیوه خودآموز؛ روشی است که فرد بی‌سواد در محل زندگی یا محیط کار با استفاده از کتابهای درسی دوره سوادآموزی و به کمک یکی از اعضای باسواد خانواده و یا نزدیکان؛ به آموزش سواد اقدام نموده و در آزمون پایان دوره شرکت می‌کند.
۲. مخاطبین: بی‌سوادان گروه سنی ۴۹-۱۰ سال با ملیت ایرانی، دارای کد ملی، فاقد مدرک تحصیلی یا دارای مدرک تحصیلی کمتر از سوم ابتدایی که در پایگاه اطلاعات سوادآموزی کشور بی‌سواد شناخته شوند مخاطبین این شیوه‌نامه خواهند بود.
۳. ثبت‌نام از بی‌سوادان گروه سنی ۴۹-۱۰ سال متقاضی، در سامانه سوادآموزی پس از احراز بی‌سوادی مجاز خواهد بود. به این منظور مراجعه حضوری شخص بی‌سواد به واحد سوادآموزی و ارائه مدارک شناسایی و عکس الزامی است.
۴. اخذ شماره حساب بانکی به نام سوادآموز در زمان ثبت‌نام الزامی است. افرادی که به این شیوه در سامانه سوادآموزی ثبت‌نام می‌شوند مجاز به تغییر روش آموزش نمی‌باشند.
۵. بی‌سواد متقاضی باید یکی از اعضای باسواد خانواده و یا نزدیکان خود را با ویژگی‌های داشتن حداقل تحصیلات دوره متوسطه دوم، توانایی تدریس و راهنمایی آموزشی به سوادآموز و امکان حضور در جلسات توجیهی و هماهنگی، به عنوان پشتیبان آموزشی انتخاب و معرفی نماید. درج اطلاعات پشتیبان آموزشی در سامانه سوادآموزی برای تکمیل ثبت نام ضروری است.
۶. در صورتی که پشتیبان آموزشی از محارم سوادآموز نباشد، انتخاب پشتیبان از جنس مخالف ممنوع می‌باشد.
۷. توجیه و هماهنگی آموزشی و پاسخ به سئوالات مورد نیاز پشتیبان‌های معرفی شده در طول دوره حسب مورد به صورت متمرکز یا انفرادی انجام پذیرد.
۸. رعایت شرایط و مقررات ثبت نام، زمان بندی و مواد درسی دوره سوادآموزی براساس آیین نامه آموزشی الزامی می‌باشد.
۹. پس از ثبت‌نام از بی‌سواد، محتوای آموزشی و نرم افزار چند رسانه‌ای روش تدریس دوره سوادآموزی و اطلاعات مربوط به شیوه خودآموز به سوادآموز و پشتیبان آموزشی تحویل شود.

تاریخ:

شماره:

پیوست:

سواد آموزی یک تکلیف دینی و شرعی است
(امام خمینی ره)

ب) ضوابط و مقررات سنجش و ارزشیابی تحصیلی:

۱. پس از اتمام کتاب مطابق زمان بندی آموزشی دوره سوادآموزی، سوادآموز تحت پوشش می‌تواند آمادگی خود را برای آزمون پایانی به واحد سوادآموزی شهرستان / ناحیه / منطقه اعلام نماید.
تبصوه: اخذ آزمون از سوادآموزان موضوع این بخشنامه صرفاً بر اساس بند مذکور مجاز است.
۲. واحد سوادآموزی مکلف است نسبت به سازماندهی برای برگزاری آزمون در حوزه‌های سطح یک موضوع دستورالعمل ابلاغی شماره ۹۳۲/۱/۱۵۴۴ مورخه ۹۳/۵/۲۵ اقدام نماید.
۳. سایر ضوابط و مقررات سنجش و ارزشیابی آموزشی شامل آزمون پایانی و تجدیدی، معیار نمره‌دهی، شیوه تجدید نظر و تصحیح اوراق، تنظیم نمون برگ‌ها تابع آئین نامه‌های مربوط خواهد بود.

ج) ضوابط و مقررات مالی:

- ۱) سوادآموزانی که در «سامانه» ثبت نام می‌شوند؛ در صورتی که شماره حساب بانکی نداشته باشند موظف هستند در یکی از بانک‌ها بنام خود حساب افتتاح نموده و شماره حساب را جهت درج در سامانه به مسئول ذی‌ربط ارائه نمایند.
- ۲) سرانه هزینه تمام شده آموزش بی‌سوادانی که از سال ۱۳۹۴ به این شیوه باسواد می‌شوند پس از احراز قبولی به حساب آنان پرداخت خواهد شد.
تبصوه: پرداخت‌های موضوع این بخشنامه صرفاً مربوط به افراد واجد شرایط دوره سوادآموزی است و مشمول سوادآموزان دوره‌های تحکیم و انتقال نمی‌شود.
- ۳) سرانه هزینه تمام شده آموزش هر سال توسط سازمان برای یک سال تحصیلی تعیین و ابلاغ می‌شود. سرانه ابلاغی سال تحصیلی ۹۳-۹۴ طبق ضوابط ابلاغی تا پایان شهریورماه سال جاری دارای اعتبار می‌باشد.
- ۴) افرادی که به این شیوه آموزش می‌بینند مشمول دریافت ۲۰٪ سرانه هزینه تمام شده تشویقی نمی‌باشند.
- ۵) مبلغ سرانه هزینه تمام شده قبولی سوادآموز براساس گزارشی که در پایان هرماه از سامانه سوادآموزی اخذ و به تایید اداره کل (معاونت سوادآموزی) می‌رسد به صورت متمرکز از سوی سازمان به حساب قبول شدگان واریز می‌گردد.
- ۶) منابع مالی مورد نیاز این بخشنامه از محل اعتبار ردیف ۱۲۸۰۰۰ برنامه سوادآموزی از سوی سازمان تأمین و پرداخت خواهد شد.

علی باقرزاده (ره)
معاون وزیر فرهنگ و ارشاد اسلامی

۱۴۵۹۰۱/۵۰۱۱۷ هـ

شماره .....

تاریخ ۲۰۰۰/۱۲/۲۳

جمهوری اسلامی ایران

رئیس جمهور

تصویب نامه هیئت وزیران

بسمه تعالی

"با صلوات بر محمد و آل محمد"

۲۴۱۵۶۴
۹۳/۱۲/۵

وزارت آموزش و پرورش - وزارت کشور - وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی
سازمان مدیریت و برنامه ریزی کشور

هیئت وزیران در جلسه ۱۳۹۳/۱۱/۱۵ به پیشنهاد شماره ۲۲۱۷۱۹ مورخ ۱۳۹۲/۱۰/۲۱ وزارت آموزش و پرورش و به استناد اصل یکمصد و سی و هشتم قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران تصویب کرد:

۱- در این تصویب نامه اصطلاحات زیر در معانی مشروح به کار می روند:

الف- سازمان: سازمان نهضت سواد آموزی

ب- افراد بی سواد: افرادی که توانایی خواندن و نوشتن متون فارسی و حساب کردن در حد چهار عمل اصلی را ندارند و فاقد حداقل مدرک دوره سوادآموزی یا گواهی قبولی پایه سوم ابتدایی می باشند.

تبصره - عدم مهارت اولیه برای روخوانی قرآن نیز مشمول این بند می باشد.

پ- هزینه تمام شده: هزینه های مستقیم با سواد نمودن یک فرد بی سواد که توسط سازمان تعیین و اعلام می شود.

ت- دوره سوادآموزی: دورهای که به منظور دستیابی افراد بزرگسال به حداقل سواد طراحی و اجرا می شود. این دوره معادل پایه سوم ابتدایی محسوب می شود.

ث- پایگاه اطلاعات اسمی: مجموعه ای سازمان یافته از اطلاعات و داده های مرتبط به هم که در آن مشخصات فردی و تحصیلی افراد گردآوری شده و با ترکیب داده های تولید و پردازش شده در این پایگاه می توان وضعیت تحصیلی و سواد افراد را تشخیص داد.

ج- مرکز یادگیری محلی: واحد آموزشی که بر اساس نیاز سنجی به منظور ارائه خدمات آموزشی به افراد بی سواد، شامل آموزش های سواد پایه، آموزش مهارت های اساسی زندگی، حقوق شهروندی و مهارت های اجتماعی در جهت توانمند سازی و ایجاد فرصت یادگیری مادام العمر با استفاده از ظرفیت های موجود از جمله مدارس و واحدهای آموزشی دولتی وابسته به

حسین
صبا با...
رئیس هیئت مدیره
سازمان مدیریت و برنامه ریزی کشور
۱۳۹۳/۱۲/۲۳

۱۴۵۹۰۹ / ۵۰۱۱۷ هـ

شماره .....

تاریخ ... ۴۰۰۰ / ۱۱۲ / ۴۳۴

جمهوری اسلامی ایران

رئیس جمهور

تصویب نامه هیئت وزیران

وزارت آموزش و پرورش و یا از طریق مشارکت با سایر دستگاهها از قبیل وزارتخانه‌های جهاد کشاورزی، بهداشت، درمان و آموزش پزشکی، تعاون، کار و رفاه اجتماعی، کشور و فرهنگ و ارشاد اسلامی و سازمان حفاظت محیط زیست و مرکز امور زنان و خانواده و همچنین حوزه‌های علمیه و بخش غیردولتی از جمله مدیریت‌های محلی (شهرداری‌ها و دهیاری‌ها)، سازمان‌های مردم‌نهاد و سایر موسسات و نهادهای عمومی غیردولتی با هماهنگی شورای آموزش و پرورش استان‌ها فعالیت می‌نماید.

۲- سازمان موظف است به افراد بی‌سواد گروه سنی ده تا چهل و نه سال که در کلاس‌های سوادآموزی شرکت نموده و مطابق دستورالعمل ارزشیابی پیشرفت تحصیلی ابلاغی سازمان موفق به اخذ گواهینامه پایان دوره سوادآموزی می‌شوند معادل بیست درصد سرانه هزینه تمام شده از محل اعتبارات مصوب مربوط سازمان به عنوان تشویق پرداخت نماید.

تبصره- افراد یادشده در صورتی که بدون شرکت در کلاسهای سوادآموزی و به شیوه خودآموز باسواد شوند سرانه هزینه تمام شده آموزش توسط سازمان به آنان به عنوان تشویق پرداخت می‌شود.

۳- از ابتدای سال ۱۳۹۵ در مورد افراد بی‌سواد زیر پنجاه سال به شرح زیر رفتار خواهد شد:

الف- راهنمایی و رانندگی نیروی انتظامی جمهوری اسلامی ایران مکلف است افراد بی‌سواد متقاضی اخذ یا تمدید گواهینامه رانندگی را برای آموزش سواد به سازمان معرفی نماید. صدور و تمدید گواهینامه رانندگی برای اینگونه افراد منوط به اخذ و ارایه مدرک دوره سوادآموزی خواهد بود.

ب- اتحادیه‌ها و شوراهای صنفی مکلفند افراد بی‌سواد متقاضی اخذ یا تمدید پروانه کسب را برای آموزش سواد به سازمان معرفی و یا راساً نسبت به آموزش سواد به افراد یادشده با همکاری سازمان اقدام نمایند. صدور و تمدید پروانه کسب برای اینگونه افراد منوط به اخذ و ارایه مدرک دوره سوادآموزی خواهد بود.

ج- کمیته امداد امام خمینی (ره) و سازمان بهزیستی کشور مکلفند افراد آموزش‌پذیر بی‌سواد تحت پوشش خود را برای آموزش سواد به سازمان معرفی و یا راساً نسبت به آموزش سواد افراد یادشده با همکاری سازمان اقدام نمایند. ارایه و استمرار خدمات به افراد بی‌سواد تحت پوشش دستگاه‌های یادشده با سوادآموزی توأم خواهد بود.

شماره .....
تاریخ ۱۳۳۲/۱۲/۲۵

تصویب نامه هیئت وزیران

- ۴- سازمان مکلف است اقدامات ذیل را به عمل آورد:
  - الف- تکمیل پایگاه اطلاعات اسمی و مشخصات و نشانی افراد بی سواد کشور بر اساس آمارهای ثبتی با نظارت و تأیید فنی مرکز آمار ایران و همکاری سایر دستگاههای ذی ربط.
  - ب- رماندازی و فعالیت مراکز یادگیری محلی بر اساس سند برنامه تفصیلی سیاست گذاری با تأیید وزیر آموزش و پرورش.
  - ج- شناسایی، جذب و آموزش اتباع بی سواد خارجی با استفاده از اعتبارات مصوبه خیرین و کمکهای بین المللی با همکاری وزارت کشور و در چارچوب مقررات مربوط.
  - د- شناسایی و جذب کودکان بی سواد در معرض آسیب جهت انسداد مبادی ورودی بی سوادگی با همکاری وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی و مشارکت سازمانهای مردم نهاد و موسسات غیردولتی مربوط و حمایت از سازمانها و موسسات یادشده واجد شرایط فعال در این زمینه با پرداخت حداقل (۲۵٪) از هزینه تمام شده از محل اعتبارت مصوب مربوط.
  - ه- سازمان موظف است عملکرد سازمانها، نهادها و اشخاص فعال در امر سوادآموزی را به صورت سالانه ارزیابی و به فعالان برتر جوایزی اهدا نماید.
  - ۶- سازمان مدیریت و برنامه ریزی کشور مکلف است اعتبارات مورد نیاز برای اجرای این تصویبنامه را به پیشنهاد سازمان در لوائح بودجه سالانه پیش بینی نماید.

اسحاق جهانگیری
معاون اول رئیس جمهور

رونوشت به دفتر مقام معظم رهبری، دفتر رئیس جمهور، دفتر رئیس قوه قضائیه، دفتر معاون اول رئیس جمهور، دبیرخانه مجمع تشخیص مصلحت نظام، معاونت حقوقی رئیس جمهور، معاونت امور مجلس رئیس جمهور، معاونت اجرایی رئیس جمهور، دیوان معاسلات کشور، دیوان عدالت اداری، سازمان بازرسی کل کشور، معاونت قوانین مجلس شورای اسلامی، امور تدوین، تنقیح و انتشار قوانین و مقررات کلیه وزارتخانه ها، سازمان ها و مؤسسات دولتی، نهادهای انقلاب اسلامی، کمیته اسناد امام خمینی (ره)، سازمان بهزیستی کشور، روزنامه رسمی جمهوری اسلامی ایران، دبیرخانه شورای اطلاع رسانی دولت و دفتر هیئت دولت ابلاغ می شود.

دفتر مرکزی هیئت سوادآموزی
شماره ۴۳/۱۱/۵۶۴
تاریخ ۴۳/۱۲/۵